

Záznam z 2. jednání pracovní komise ke střetu zájmů konaného dne 19. března 2015

Přítomní členové:

Mgr. Martin Čech, Ministerstvo pro místní rozvoj
Mgr. Ladislav Hejlík, Úřad pro ochranu osobních údajů
Mgr. Magdaléna Klimešová, Frank Bold Society
Mgr. Kateřina Maršálková, Ministerstvo spravedlnosti
Bc. Václav Mlynařík, Ministerstvo vnitra
Mgr. Ludmila Němcová, Svaz měst a obcí ČR
Mgr. Lenka Petráková, Oživení

Omluveni:

Ing. Josef Bartoněk, Sdružení místních samospráv ČR
Mgr. Miloš Dvořák, Úřad vlády ČR, Oddělení boje s korupcí
Bc. Martin Půta, Asociace krajů ČR, hejtman Libereckého kraje

Hosté:

Mgr. Libor Dorňák, Sdružení místních samospráv (náhradník za Ing. Bartoňka)
Mgr. Bc. Dalibor Fadný, Úřad vlády ČR, Oddělení boje s korupcí
JUDr. Jan Horník, Ph.D., Úřad vlády ČR, Oddělení boje s korupcí (náhradník za Mgr. Dvořáka)
Mgr. Helena Joachimsthalerová, Transparency International – Česká republika
JUDr. Eva Ledererová, Ministerstvo spravedlnosti
Mgr. Kateřina Majkútová, Ministerstvo spravedlnosti
Mgr. et Mgr. Petr Schlesinger, Úřad vlády ČR, Oddělení boje s korupcí
Mgr. Karel Ulmann, Asociace krajů ČR (náhradník za Bc. Půtu)
Marek Zelenka, Oživení
Marie Zlatohlávková, Úřad vlády ČR, Oddělení boje s korupcí

Jednání zahájil JUDr. Jan Horník, Ph.D., zástupce za nepřítomného předsedu komise Mgr. Miloše Dvořáka, v 13:33 h přivítáním přítomných členů a hostů. Konstatoval, že s ohledem na čl. 6 ve spojení s čl. 3 odst. 2 jednacího řádu je komise usnášeníschopná (přítomno 7 z 10 členů a 3 náhradníci s právem hlasovat).

Následně komise jednala dle navrženého programu:

1. Vypořádání připomínek členů komise k návrhu novely zákona o střetu zájmů
2. Diskuse nad vybranými zásadními připomínkami připomínkových míst a návrhy jejich vypořádání
3. Různé

Průběh jednání:

1. Vypořádání připomínek členů komise k návrhu novely zákona o střetu zájmů

Připomínky, které někteří členové komise zaslali (L. Hejlík, J. Bartoněk, Rekonstrukce státu a jako experti zaslali své připomínky i zástupci Transparency International – Česká republika), jsou uvedeny v příloze č. 1, včetně jejich vypořádání se stavem k 24. březnu 2015. Připomínky uplatnili i jiní členové komise, resp. rezorty, které zastupují. Avšak tyto byly uplatněny v rámci

mezirezortního připomínkového řízení, a proto nebyly předmětem jednání komise, nýbrž předmětem oficiálního vypořádání připomínek následující den.

2. Diskuse nad vybranými zásadními připomínkami připomínkových míst a návrhy jejich vypořádání

Komise projednávala některé sporné připomínky vzešlé z mezirezortního připomínkového řízení.

Předně zástupkyně MSp deklarovaly negativní kompetenční spor ve věci vedení registru a gestorství zákona. Tato otázka bude řešena na úrovni náměstků. Byla projednávána i varianta přiřazení agendy stětu zájmů do působnosti nově navrhovaného Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran. Komise doporučuje tuto variantu dále prověřit a v případě reálné možnosti tuto změnu prosazovat.

K § 11 odst. 1 písm. a): Komise doporučuje v případě evidování darů veřejnými funkcionáři vázat dary na výkon veřejné funkce a vypustit výjimku v podobě neevidování darů od osob blízkých. U tohoto bodu bylo hlasováno – viz výsledek hlasování č. 1 v příloze č. 2.

Komise doporučuje stanovit limit pro evidování jednotlivých darů na částku 1 000 Kč. U tohoto bodu bylo hlasováno – viz výsledek hlasování č. 2 v příloze č. 2.

K § 13 odst. 1: Komise doporučuje vyhovět připomínce požadující zakotvení, že nový gestor zákona (ústřední správní úřad) má vykonávat metodickou podporu. J. Horník upozornil, že bude nutné nejdříve zjistit, zda je možné takové ustanovení do zákona vtělit. Připomínce, která cílila na to, že v zákoně má být stanoveno, že gestor podává výklad tohoto zákona, nelze vyhovět. Jak podotklo například MSp, závazný výklad v daném případě může poskytnout pouze soud. Zakotvení povinnosti ministerstva/gestora podávat závazná výkladová stanoviska by bylo v rozporu s principem dělby moci ve státě. U tohoto bodu bylo hlasováno – viz výsledek hlasování č. 3 v příloze č. 2.

Pozn.: Požadavek týkající se zákonného zakotvení metodického vedení není v souladu s běžnou legislativní praxí. Metodická činnost je součástí toho, že zákon má svého gestora. Není běžné, aby se požadavek na výkon metodické pomoci přímo stanovil jako zákonná povinnost gestora, což ale nic nemění na tom, že gestor v praxi metodickou pomoc zpravidla poskytuje. Proto nebylo této připomínce SMS a doporučení komise vyhověno.

K § 14a: Komise doporučuje prodloužit lhůtu pro zapisování údajů o veřejných funkcionářích na 15 kalendářních dnů. U tohoto bodu bylo hlasováno – viz výsledek hlasování č. 4 v příloze č. 2.

K § 2 (okruh veřejných funkcionářů): Komise nedoporučuje zužovat osobní působnost zákona, pokud k tomu nejsou zákonné nebo jiné významné důvody. Nedoporučuje tedy vyhovět připomínce z působnosti zákona vypustit členy zastupitelstev, příslušníky Policie ČR (vyjma těch, jejichž identita je sama o sobě utajovanou informací), osoby uvedené v § 2 odst. 2 ve spojení s § 2 odst. 3 písm. b) a c) a vedoucí úředníky na nižší úrovni (SMO na připomínce netrvá). Na druhou stranu doporučuje vyhovět upřesnění veřejných funkcionářů o výslovně uvedené vedoucího Kanceláře prezidenta republiky a vedoucí Kanceláře Poslanecké sněmovny a Kanceláře Senátu, jakož i o vojáky z povolání. Připomínky navrhuující podřadit pod režim zákona i ředitele státních podniků, vedoucí pracovníky „státních akciových společností“ a veřejných výzkumných institucí budou ještě analyzovány.

K § 2 odst. 3 písm. a): Komise doporučuje trvat na navržené změně upřesňující, že veřejnými funkcionáři jsou osoby uvedené v § 2 odst. 2 v případě, že jsou oprávněny nakládat s finančními prostředky ve výši přesahující 250 000 Kč, nikoli pouze ty osoby, které s částkami nad tento limit skutečně nakládají, a to z důvodu prevence a posílení právní jistoty. Komise rovněž doporučila

upravit důvodovou zprávu, neboť navržená změna není pouhou technickou změnou zákona, nýbrž změnou věcnou, znamenající rozšíření okruhu subjektů, které budou pod tento zákon podřazeny.

K § 3 odst. 1: Komise doporučuje upravit v zákoně definici střetu zájmů s využitím definice Rady Evropy – neponechávat střet zájmů jako rozpor mezi zájmem veřejným a osobním, neboť veřejný zájem je mnohdy odlišný podle typu zastávané funkce (kdy např. jedna osoba má hájit zájmy obce, v níž je starostou, kraje, v němž je hejtmanem, či republiky, je-li poslancem). U tohoto bodu panoval všeobecný konsenzus.

K návrhu zakotvit neslučitelnost funkce poslance či senátora s funkcí uvolněného člena zastupitelstva územního samosprávného celku: Komise doporučuje tuto otázku do zákona zakotvit. U tohoto bodu bylo hlasováno – viz výsledek hlasování č. 5 v příloze č. 2.

Pozn.: S ohledem na výraznou změnu a neprojednání této možnosti napříč politickým spektrem ani v meziresortním připomínkovém řízení nebyla tato problematika do novely zahrnuta.

K § 4 odst. 1: Komise se zabývala i otázkou rozšíření zákazu některých činností na členy Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV), neboť nezahrnutí těchto veřejných funkcionářů do okruhu osob majících zákaz některých činností není náhodné, jak je mylně uvedeno v důvodové zprávě. RRTV je nezávislý orgán, přičemž členům RRTV jsou omezení ve výdělečné činnosti, podnikání a jiných formách pracovní činnosti uloženy ustanovením § 7 odst. 12 a 13 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Uvedená omezení jsou zakotvena speciálně pro členy RRTV a okruh předmětných omezení se neshoduje s výčtem § 4 odst. 1 zákona o střetu zájmů. Proto komise doporučuje připomínkám vyhovět a ve věci omezení některých činností členů RRTV ponechat stav *de lege lata*.

K § 5 odst. 2: Komise projednávala i otázku zákazu odměn pro neuvolněné členy zastupitelstev územních samosprávných celků za zastupování územního samosprávného celku v orgánech podnikajících právnických osob, pokud v ní má kraj nebo obec podíl či hlasovací práva. Byly vzneseny argumenty pro navržený zákaz poskytovat odměny všem členům zastupitelstev, jakož i argumenty pro ponechání stávajícího stavu. U tohoto bodu bylo hlasováno dvakrát – viz výsledky hlasování č. 6 a 7 v příloze č. 2, avšak pro nedostatek hlasů pro navržené usnesení nebylo přijato žádné doporučení či stanovisko v této otázce. K. Ulmann, v zastoupení hejtmana M. Půty, přednesl stanovisko Komise Rady AKČR pro veřejnou správu a legislativu. Komise je jednoznačně proti zákazu odměn pro neuvolněné členy zastupitelstev. Je žádoucí, aby územní samosprávné celky zastupovali především v dozorčích radách členové zastupitelstev. Již nyní je však velký problém s ochotou neuvolněných členů zastupitelstev v orgánech společností působit, neboť ručí celým svým majetkem za případné škody a nesou také trestně právní odpovědnost. Pokud by za svou práci nemohli být odměněni, situace se ještě zhorší.

K § 12 odst. 3: Komise jednoznačně doporučuje vyhovět připomínkám požadujícím kromě možnosti zasílání oznámení se zaručeným elektronickým podpisem i jinou formou. Bude navrhováno, že oznámení bude možno podávat analogicky dle § 37 odst. 4 správního řádu, tj. po zaslání oznámení elektronicky bez zaručeného elektronického podpisu odeslat oznámení do 5 dnů poštou, dále pak prostřednictvím datové schránky, eventuálně bude s MV řešena i možnost prostřednictvím CzechPOINTů.

Pozn.: Po vypořádání připomínek vzešlých z meziresortního připomínkového řízení byly zvoleny jiné způsoby podávání oznámení. Oznámení by mělo být možno podat prostřednictvím internetové aplikace, do které se bude veřejný funkcionář přihlašovat pomocí obdržených přihlašovacích/identifikačních údajů. Následně byla vybrána ještě další možnost podávání oznámení, a sice s využitím technologie datových schránek.

K dosavadnímu § 23 odst. 1 písm. b): Požadavek na ponechání dodatečné lhůty pro případ pozdějšího podání oznámení tak, aby se nejednalo rovnou o přešůpek veřejného funkcionáře, komise nedoporučuje reflektovat, neboť ponechání dodatečné lhůty by způsobilo přetrvávání aplikačních potíží a faktickou nemožnost veřejného funkcionáře za přešůpek postihnout.

K RIA: Zejména MSp považuje vyčíslení nákladů na vytvoření systému za nedostatečné. Dle sdělení zástupců ÚV bylo vyčíslení finančních nákladů (personálních, na vznik nového registru atp.) přizpůsobeno podmínkám Úřadu vlády ČR, což by ale mohlo být v rozporu se skutečnými náklady v situaci, kdy gestorem tohoto zákona a správcem centrálního registru by bylo MSp nebo jiný subjekt. Komise proto doporučuje tuto pasáž závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace dopracovat a přizpůsobit podmínkám gestora tohoto zákona. S využitím připomínek Rekonstrukce státu bude důvodová zpráva rovněž doplněna o preciznější nadefinování funkcionalit centrálního registru oznámení.

Nad rámec: Projednávala se i možnost zveřejňování jednotlivých podnětů a udělených sankcí na internetu, podávání „výročních zpráv“ o tom, jak bylo s podněty naloženo atp. Komise doporučuje v zájmu principu transparentnosti a posílení veřejné kontroly některé tyto aspekty zvážít a do návrhu novely začlenit.

V průběhu jednání po 16. hodině odešli někteří členové komise – postupně K. Ulmann, L. Hejlík, J. Dorňák, L. Petráková a M. Čech, až byla komise neusnášeníschopná (od 16:45 h).

3. Různé

Po vyčerpání všech bodů jednání J. Horník poděkoval za účast a jednání fakticky ukončil v 17:25 h, byť od 16:45 h probíhala s ohledem na neusnášeníschopnost komise neformální diskuze.

Závěr:

Komise doporučuje reflektovat její stanoviska při vypořádání připomínek s rezorty a zohlednit je při zapracovávání změn novely.

V Praze 24. března 2015
Zapsala: Marie Zlatohlávková v. r.
Schválil: Jan Horník v. r.

Příloha č. 1

Viz samostatný dokument.

Příloha č. 2

Člen pracovní komise	1	2	3	4	5	6	7
Dorňák Libor (SMS) (Bartoněk Josef)	/	/	/	/	X	N	N
Čech Martin (MMR)	/	/	0	0	/	0	0
Horník Jan (ÚV ČR) (Dvořák Miloš)	0	0	0	0	0	0	0
Hejlík Ladislav (ÚOOÚ)	/	/	/	/	/	N	N
Klimešová Magdaléna (FBS)	/	/	/	/	/	0	0
Maršáková Kateřina (MS)	/	X	X	/	/	/	/
Mlynařík Václav (MV)	/	/	0	/	/	0	/
Němcová Ludmila (SMO)	/	/	/	/	X	X	/
Petráková Lenka (Oživení)	0	/	/	0	/	0	0
Ulmann Karel (AK ČR) (Půta Martin)	/	X	/	/	X	N	N

Vysvětlivky: / : pro X : proti 0 : zdržel se N : nepřítomen